

มะเขือเทศ

ศักยภาพ/จุดเด่นฯ	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>1. ผลผลิตมะเขือเทศสามารถแปรรูปได้หลากหลาย</p> <p>2. มะเขือเทศรับประทานสดมีความหลากหลายของสายพันธุ์ สามารถเลือกนำไปใช้ได้ตามความต้องการที่แตกต่างกันของภูมิภาคภายในประเทศ</p> <p>3. มีโรงงานรับผลผลิตมะเขือเทศอุตสาหกรรมใกล้กับแหล่งปลูก</p> <p>4. มะเขือเทศสามารถเพิ่มมูลค่าจากการแปรรูป</p>	<p>1. เป็นพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายมาก เนื่องจากเป็นพืชที่สามารถเพราะปลูกได้ทั้งปี โรคที่สำคัญได้แก่โรคเหี่ยวเหี่ยว โรคใบไหม้ โรคผลเน่า และมีแมลงเข้าทำลายได้ตลอดอายุการปลูก</p> <p>2. เมล็ดพันธุ์ลูกผสมมีราคาแพง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>3. ค่าจ้างแรงงานสูง และเกษตรกรไม่มีเงินทุนมากพอที่จะจ้างแรงงานเพิ่ม</p> <p>4. การตลาด สำหรับมะเขือเทศบริโภคสดในปัจจุบันตลาดจำหน่ายยังมีน้อย ขาดการกระจายผลผลิตสู่ตลาดอื่นๆ และมะเขือเทศโรงงาน มีการผูกขาดการซื้อขายกับโรงงานที่เซ็นสัญญา</p> <p>5. ปัญหาราคามะเขือเทศตกต่ำ เพราะผลผลิตออกมาปริมาณมากกว่าความต้องการของตลาดและโรงงานที่รับซื้อ ทำให้ราคาผกผัน ไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและไม่สามารถกำหนดราคาค่าผลผลิตได้เอง</p> <p>6. เกษตรกรที่ปลูกมะเขือเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามการบวนการ การผลิต เกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่ามีความวิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยาก และมีพื้นที่การผลิตจำนวนมาก</p> <p>7. การปลูกมะเขือเทศมีข้อจำกัดในเรื่องของสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ทำให้มะเขือเทศปลูกได้ดีในบางฤดูกาลและบางพื้นที่เท่านั้น หากสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการระบาดของโรคและแมลง ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีให้ต้นทุนการผลิตสูง</p>	<p>1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ด้านการจัดการระบบการผลิตเพื่อความปลอดภัย จะทำให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัย</p> <p>2. การรวมตัวของกลุ่มผู้ปลูกมะเขือเทศ เพื่อต่อรองราคากับบริษัท</p> <p>3. สนับสนุนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตมะเขือเทศ เช่น ซอสมะเขือเทศ หรือน้ำมะเขือเทศ</p> <p>4. วางแผนการผลิตมะเขือเทศรับประทานสดให้ผลผลิตออกมาสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง (นอกฤดูกาล) ควบคู่กับการผลิตเพื่อส่งเข้าโรงงานที่มีราคาดีกว่าการขายเข้าสู่โรงงาน</p> <p>5. คัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับฤดูกาลและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศเพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรเลือกปลูกมะเขือเทศที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้มากขึ้น</p>

ชื่อไทย : มะเขือเทศ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : tomato

ชื่อวิทยาศาสตร์

Lycopersicon esculentum Mill.

โดย นายอภิรักษ์ หลักชัยกุล

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

0 2940 6160

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ตาก ลำปาง พะเยา แม่ฮ่องสอน	แหล่งผลิต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดหนองคาย สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ ศรีสะเกษ บึงกาฬ	
ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสระบุรี	
ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม	
ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช	
จังหวัดที่ปลูกมาก เชียงใหม่ หนองคาย สกลนคร นครพนม	

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต

เจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนเหนียวและดินร่วนปนทราย หน้าดินลึก 30-120 ซม. อินทรีย์วัตถุ 2-4% pH 6.5-6.8 ต้องการน้ำในการเจริญเติบโต 500-1,500 ลูกบาศก์เมตร/รอบการผลิต/ไร่ ความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 800 เมตร ความลาดชันของพื้นที่ที่เหมาะสม 5-15% อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการงอกของเมล็ด 20-21 °C การเจริญเติบโตของต้นกล้า 25 °C และการออกดอกและติดผล 18-24 °C ความชื้นสัมพัทธ์ 60-70% ต้องการแสงแดด 8-16 ชั่วโมง/วัน

สถิติการผลิต	ต้นทุน / ผลตอบแทน
ปี 54 ปี 55 ปี 56	ต้นทุน (ปี 2555 : บาท/ไร่)
จำนวนผู้ปลูก(ราย) 14,017 9,924 5,322	- ค่าพันธ์ 597.76
พื้นที่ปลูก (ไร่) 63,955.9 43,556 17,947.75	- ค่าปุ๋ยเคมี 1,806.40
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่) 58,344.7 37,802 12,466	- ค่าปุ๋ยอินทรีย์ 1,750.00
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่) 2,845.8 3,094.1 2,686.3	- ค่าปูนขาว 275.00
ผลผลิตรวม(ตัน) 166,039.4 116,964.7 36,456.7	- ค่าเตรียมดิน 1,325.00
ที่มา : ข้อมูลรายงานภาวะการผลิตพืชจาก	- ค่าสารกำจัดศัตรูพืช 2,057.60
ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร	- ค่าจ้างปลูก 1,273.44
หมายเหตุ : ปี 2556 เป็นสถิติเดือน ม.ค. - มี.ค. 56	- ค่าจ้างเก็บเกี่ยวและดูแลรักษา (6.25 บาท/กก.) 20,000.00
	- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 953.04
	รวมต้นทุน (บาท/ไร่) 30,038.24
	ผลตอบแทน (บาท/ไร่) 25,289.76
	ผลผลิตต่อไร่ (กก.) 3,200

ราคาขายเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กิโลกรัม) ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2554	14.15	11.02	12.37	13.33	20.37	28.17	26.23	21.57	23.54	27.11	23.80	21.41
2555	17.06	13.29	13.06	13.80	14.61	15.73	19.01	22.89	19.77	20.02	17.62	20.66
2556	31.09	29.44	25.56									

ข้อมูล : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่งออก	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย	นำเข้า
ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท)	ได้เปรียบ มะเขือเทศ รับประทานสดมีความหลากหลายของสายพันธุ์และการนำไปใช้ที่แตกต่างตามภูมิภาคในประเทศ เสียเปรียบ มีฤดูกาลผลิตที่เหมาะสมจำกัด ต้นทุนการผลิตสูง	ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท)
2554 500.32 16.12		2554 1,160.92 14.09
2555 594.35 18.50		2555 678.91 10.85
2556 144.76 3.51		2556 240.81 3.76
ประเทศคู่ค้าของไทย (ส่งออก) ในปี 2554 ประเทศไทยส่งออกมะเขือเทศ/แช่แข็ง รวม 500.32 ตัน มูลค่ารวม 16.12 ล้านบาท ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ - สิงคโปร์ 459.30 ตัน - ฮองกง 32.88 ตัน - เมียนมาร์ 5.80 ตัน	ประเทศผู้ผลิตสำคัญของโลก ได้แก่ อินเดีย สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย	ประเทศคู่ค้าของไทย (นำเข้า) ในปี 2554 ประเทศไทยนำเข้า มะเขือเทศสด/แช่แข็ง รวม 1,160.92 ตัน มูลค่ารวม 14.08 ล้านบาท ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ - สาธารณรัฐประชาชนจีน 1,114.66ตัน - เวียดนาม 26.41 ตัน - ออสเตรเลีย 7.610 ตัน

ฤดูผลผลิต (ร้อยละที่ออกสู่ตลาด)											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศโรงงาน						← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศบริโภคผลสด →					